

BOK *anmeldelser*

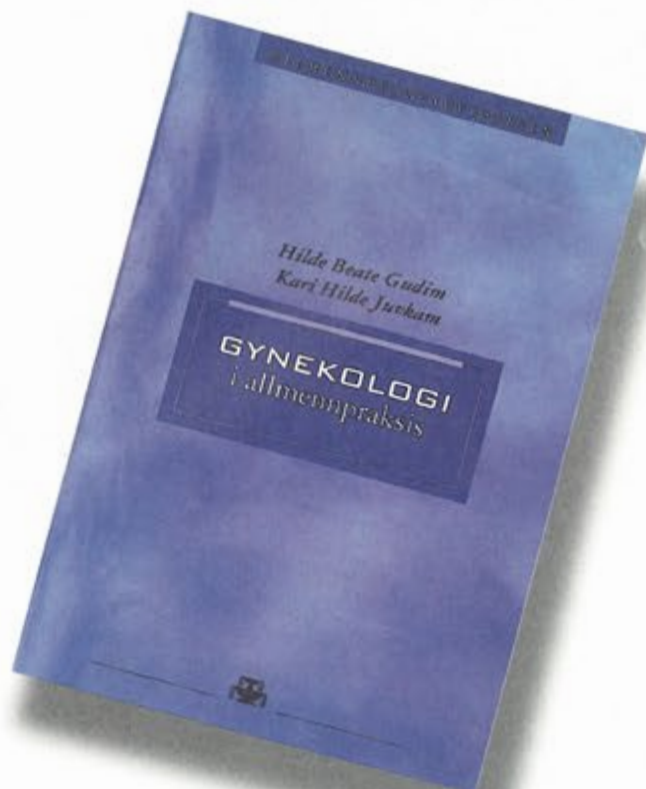
Gynekologi i allmennpraksis

Hilde Beate Gudim
Kari Hilde Juvkam
Allmennpraktikerserien,
Tano Aschehoug 1999
360 sider.

Samarbeidet mellom NSAM (Norsk selskap for allmennmedisin) og Tano Aschehoug har frembragt nok en bok for allmennleger skrevet av allmennleger. Forfatterne har mange års erfaring i å takle gynekologiske problemstillinger i allmennpraksis. De vinkler problemstillingene slik at man ikke bare får god gjennomgang av ulike gynekologiske tilstander, men også tips om hva som ansees faglig forsvarlig å gjøre i allmennpraksis og hva vi bør overlate til spesialistene. Dette er den store styrken ved boka og skiller den fra andre lærebøker skrevet av spesialister som omtaler tilstandene generelt uten å ha særlige refleksjoner på hvem som kan og bør gjøre hva. I tillegg har forfatterne mange småtips for vurdering av hverdagslige problemstillinger som pasientene ofte spør om, men vanlige gynekologibøker ikke fokuserer på.

Boka er inndelt i 17 hovedkapitler der man først får generell oversikt over kapitlets tema, ofte med tips om spesielle forhold man må ha i mente. Normalfysiologi, anatomi, lov-omtaler og annen nyttig basalkunnskap er omtalt i de kapitler det er mest relevant, og man får på den måten repetert det man burde kunne av basalfag akkurat når behovet føles størst. Noen kapitler avsluttes med forslag til informasjonsbrev til pasientene.

Boka er skrevet i telegramstil som til tider kan få litt for mye stikkordspreg, men samtidig gjør det at den egner seg svært godt som oppslagsbok på kontoret. Det går fort å lese gjennom omtalen av hver tilstand. Dette gjør imidlertid at boka ikke egner seg som lærebok i gynekologi, noe den vel heller ikke er ment å være.

Uthevede overskrifter, bred marg med de viktigste poengene anført i blått som oppsummering samt blå bakgrunn der teksten poengterer viktig informasjon gjør boka tiltalende og lettere å lese enn vanlige lærebøker.

Alt i alt er dette en bok som anbefales som oppslagsbok på kontoret og til gjennomlesing når man har innsett behovet for å repetere gynekologifaget. Det eneste negative jeg vil nevne er endel skjemmende skrivefeil, når neste utgave kommer bør forfatterne sette av litt mer tid på korrekturlesing!

Jannike Reymert

BOK anmeldelser

Hudsykdommer

Ole Fyrand

Universitetsforlaget 1999

227 sider, kr 275

Dette er tredje utgave av Ole Fyrands lærebok i hudlidelser. Den er skrevet for allmennpraktikere og medisinstudenter. Forfatteren har en svært jordnær og troverdig tilnærming til stoffet. Man skulle nesten tro han hadde mange år på baken som ensom allmennpraktiker på en utpost der all verdens diffuse utslett skal vurderes og behandles uten annen hjelp enn basalkunnskaper og evnen til å prøve seg frem når kartet ikke helt stemmer med terrenget.

Fyrand er en mester til å se sitt fagfelt i en større sammenheng, noe vi allmennpraktikere jo selv gjerne vil ha som varemerke. Han fokuserer på at dermatologien er et fag som krever mer enn å bedrive legeteknikk, i legekunsten ligger muligheten for å se mer enn symptomene, å se hva hudlidelser gjør med mennesket som oppsøker oss og hva vi kan bidra med for å hjelpe hele pasienten, ikke bare behandle utslettet.

Han innleder med en kortversjon av dermatologiens historie og minner oss om at dagens hudlidelser dreier seg om helt andre problemer enn da lepra og syfilis var blant de vanligste sykdommer i landet. Vi slipper ikke unna beskrivelsen av alle dermatologiens efflorescenser, og vi får forøvrig også vite hva ordet opprinnelig kommer av: è flora betyr (selvfølgelig!) å slå ut i blomst! Generell undersøkelse av huden og ulike supplerende undersøkelser er omtalt på en ryddig måte, hadde man bare klart å lagre det på hjernens harddisk på en så systematisk måte!

Man må kjenne boka før den kan bli et oppslagsverk på en travel kontordag. Har man ikke stilt noenlunde rett diagnose er det ikke lett å lete seg frem til diagnose og behandling. Jeg savner en slik «kartveiledning», men kan egentlig ikke huske å ha sett den noen andre steder heller, så det er kanskje ikke mulig å lage?

Har man derimot stilt noenlunde riktig diagnose, er omtalen oversiktlig med spesielle kjennetegn i grå ramme først, så lettest beskrivelse av alle aspekter ved den aktuelle diagnose. Her brukes telegramstil, noe jeg tiltales av fordi man på kort tid får med seg det som gjelder aktuell problemstilling.

Layouten bærer preg av at man p.g.a. lite opplag må tenke økonomi. Boka er ikke inndelt i ordentlige kapitler, og teksten kommer som perler på en snor uten pusterom med luft innimellom. Allerede etter en gangs gjennomlesing av en til vanlig ikke så hardhendt person har boka gått opp i liminga, jeg aner alle de løse sidene som svever rundt på kontoret når jeg slår opp i den om få år! Dette samt at boka kun innholder 6 fargebilder minner meg på at prisen er ganske overkommelig og at man ikke i god Ole Brummstil kan forvente begge deler: både lav pris og topp kvalitet på den ikke faglige siden av boka. Man får trøste seg med at det tross alt er det faglige man er ute etter, og at pasienten sikkert blir betrygget av at legen slår opp i en bok som ser svært så vellest ut.

Levene's color atlas of Dermatology

Gary White

Mosby 1997

362 sider, kr 338

Å lære mer om hudlidelser uten bilder er nesten som å se på TV når billedrøret er gått heden. På forespørsel fra anmelderen har derfor Fyrand kommet med råd om hvilket hudatlas han anser som det beste idag. Levene's color atlas som fåes kjøpt på Norlis bokhandel, er hans anbefaling. Det har 684 bilder med en kort kommentar til hvert bilde og skulle borge for at man finner noe som iallefall likner pasientens utslett, dog bør man vel også her ha såpass med basalkunnskap at man slipper å bla gjennom hele atlasen før man finner ut hva pasienten feiler!

Jannike Reymert

